

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/140/2012
Identifikačné číslo spisu:	3012200192
Dátum vydania rozhodnutia:	14.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3012200192.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľov: 1/ K. M., bytom Y, 2/ D. M., bytom E., E. F., 3/ L. P., bytom G. P. V., 4/ Mgr. U. P., bytom B., P. V., 5/ Mgr. R. P., bytom G., P. V., 6/ L. F., bytom Y, 7/ MUDr. L. P., bytom G., P. V., 8/ U. P., bytom G., P. V., navrhovateľa 2/ až 8/ zastúpení navrhovateľkou 1/, proti odporcovi: Obvodný pozemkový úrad v Považskej Bystrici, Centrum 1/1, Považská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. H 2012/00309-006-R/1327-BE1-A50 zo dňa 2.2.2012, o odvolaní navrhovateľov 1/ až 8/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 25Sp/5/2012-37 zo dňa 22.8.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 25Sp/5/2012-37 zo dňa 22.8.2012 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľom 1/ až 8/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

PREDMET KONANIA

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie č. H 2012/00309-006-R/1327-BE1-A50 zo dňa 2.2.2012, ktorým odporca podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol o reštitučnom nároku navrhovateľov 1/ až 8/. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľom ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo dostatočne

zrozumiteľné a odôvodnené a odporca sa riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami.

Krajský súd konštatoval, že navrhovatelia si ako potomkovia R. P., pôvodnej vlastníčky pozemkov, uplatnili dňa 22.12.2004 reštitučný nárok podľa zákona a to k pozemkom nachádzajúcim sa v k.ú. P. V., zapísaným na LV č. XXXX, XXXX, XXX, XXXX a XXX a o tejto žiadosti odporca rozhodol dvomi rozhodnutiami a to v tomto konaní preskúmaným rozhodnutím zo dňa 2.2.2012 a rozhodnutím č. H 2012/00309-008-R/1329-BE1-A50 zo dňa 15.2.2012 (samostatné preskúmovacie konanie o oprávnom prostriedku vedené na krajskom súde pod sp. zn. 15Sp/5/2012).

K predmetným pozemkom uviedol, že časti PK parc.č. XXXX a XXXX boli vyvlastnené vyvlastňovacími rozhodnutiami zo dňa 26.11.1958, 19.2.1982 a 13.5.1985 a to za náhradu určenú podľa vtedy platných cenových predpisov, ktorá bola zložená do depozitu Ľudového súdu v Považskej Bystrici, Slovenskej štátnej sporiteľne v Považskej Bystrici a Štátneho notárstva v Považskej Bystrici z dôvodu, že pôvodná vlastníčka odmietla finančnú náhradu prevziať, nakoľko nesúhlasila s jej výškou. Z tohto dôvodu krajský súd nepovažoval odvolacie námietky navrhovateľov ohľadne nevyplatenia náhrady za relevantné. V súvislosti s ďalšími časťami vyššie uvedených pozemkov krajský súd poukázal na to, že tieto boli predané v roku 2003 obchodnej spoločnosti Tesco, teda že k prevodu došlo mimo rozhodného obdobia. Pokiaľ ide o pozemok PK parc.č. XXXX, vlastníctvo k nemu prešlo síce na štát vyvlastňovacím rozhodnutím zo dňa 23.8.1966, avšak bol zaň poskytnutý náhradný pozemok a preto ani v tomto prípade neboli splnené podmienky v zmysle zákona.

Krajský súd dodal, že navrhovatelia žiadali opätovne rozhodnúť aj o pozemkoch, o ktorých už bolo rozhodnuté podľa skoršieho zákona č. 229/1991 Zb., čo však v zmysle § 1 zákona nie je možné a tiež o pozemkoch, o ktorých bolo rozhodnuté podľa zákona samostatným rozhodnutím zo dňa 15.2.2012 a vedie sa o nich aj samostatné súdne konanie. O pozemkoch, o ktorých doteraz ešte nebolo rozhodnuté má rozhodnúť odporca samostatným rozhodnutím.

II.

Stručné zhrnutie argumentácie odvolacích dôvodov navrhovateľov

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia odvolanie žiadajúc jeho zmenu a zrušenie rozhodnutia odporcu, ktoré odôvodnili tým, že súd mal vychádzať z nesprávne zisteného skutkového stavu, pretože v konaní nebolo preukázané skutočné zloženie vyvlastňovacej náhrady do depozitu. Podľa názoru odvolateľov sa uvedená vec mala posudzovať ako vyvlastnenie bez vyplatenia náhrady podľa § 3 ods. 1 písm. m/ zákona.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľov

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. K jedinej odvolacej námietke navrhovateľov uviedol, že zloženie prostriedkov do depozitu doteraz spochybňované nebolo a dokonca sama navrhovateľka 1/ v zázname zo dňa 17.1.2012 predložila doklady o zložení súm do depozitu.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 14. mája 2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť

dni vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis odporcu, vyplýva, že navrhovatelia 1/ až 8/ si podaním zo dňa 22.12.2004 uplatnili na Obvodnom pozemkovom úrade v Považskej Bystrici nárok na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa zákona a to k PKN parc.č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, ako aj k ďalším pozemkom, o ktorých už však bolo rozhodnuté v reštitučnom konaní podľa skoršieho zákona a k pozemkom PKN parc.č. XXXX/XX, XXXX a XXXX, o ktorých odporca mal rozhodnúť samostatným rozhodnutím.

Odporca v preskúmanom rozhodnutí vyslovil, že navrhovatelia 1/ až 8/ nespĺňajú podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. j/, l/ a m/ zákona pre navrátenia vlastníctva či priznanie náhrady za pozemky PKN parc. č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX.

Odporca v rozhodnutí konštatoval, že časti pozemkov PKN parc.č. XXXX a XXXX boli vyvlastnené v prospech štátu za účelom stavby spojovacej cesty OÚNZ-SNP v Považskej Bystrici vyvlastňovacím rozhodnutím zo dňa 19.2.1982 s tým, že za vyvlastnené výmery (88m² a 144m²) bola pôvodnej vlastníčke poskytnutá finančná náhrada určená v zmysle vtedy platných cenových predpisov a to vo výške 0,40 Kčs/1m². Podľa vyvlastňovacieho rozhodnutia mala byť suma 92,80 Kčs zložená do depozitu Slovenskej štátnej sporiteľne v Považskej Bystrici. Ďalšia časť PKN parc.č. XXXX vo výmere 1694m² bola vyvlastnená rozhodnutím zo dňa 13.5.1985 na účely stavby športovej haly, taktiež za náhradu vo výške 0,40 Kčs/1m² zloženú do depozitu Štátneho notárstva v Považskej Bystrici. Ďalšie časti týchto pozemkov boli vyvlastnené rozhodnutím zo dňa 26.11.1958 v prospech vodohospodárskeho podniku a náhrada za ne bola uložená do depozitu Ľudového súdu v Považskej Bystrici. Prevažné časti pozemkov XXXX a XXXX však boli na základe kúpnej zmluvy z roku 2003 prevedené na spoločnosť Tesco, preto sa navrhovatelia nemôžu domáhať navrátenia týchto častí pozemkov podľa reštitučného zákona. Vzhľadom k uvedenému odporca konštatoval, že navrhovatelia v súvislosti s PKN parc.č. XXXX a XXXX nespĺňajú podmienky zákona v zmysle § 3 ods. 1 písm. j/, l/ a m/, pretože vyvlastnené pozemky jednak slúžia účelu, na ktorý boli vyvlastnené a jednak neboli vyvlastnené bez náhrady - táto bola zložená do depozitu a neprešli ani na iné subjekty na základe kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

K ďalším pozemkom odporca uviedol, že

- PKN parc.č. XXXX bola z prevažnej časti odpredaná fyzickej osobe navrhovateľkou 1/ v roku 2007
- PKN parc.č. XXXX je sčasti vedená na pôvodných vlastníkov a o reštitučnom nároku k časti z nej bolo rozhodované podľa skoršieho predpisu
- PKN parc.č. XXXX bola právnej predchodkyňi navrhovateľov vyvlastnená rozhodnutím zo dňa 23.8.1966, no tento pozemok slúži účelu, na ktorý bol vyvlastnený a zároveň pôvodnej vlastníčke bol zaň poskytnutý náhradný pozemok.

Teda ani čo sa týka týchto pozemkov navrhovatelia nespĺnili zákonné podmienky v zmysle § 3 zákona pre ich navrátenie alebo priznanie náhrady.

Navrhovatelia napadli uvedené rozhodnutie opravným prostriedkom odôvodneným len tým, že odporca odmietol zaoberať sa a znovu rozhodnúť o pozemkoch, o ktorých rozhodoval jeho právny predchodca v reštitučnom konaní podľa skoršieho zákona. Namietali odôvodnenie prvých rozhodnutí a údajné nedodržanie právnych predpisov. Žiadnu inú námietku navrhovateľa v opravnom prostriedku neuviedli.

Podľa § 1 zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 (ods. 1).

V zmysle § 3 ods. 1 zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok (j/), vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená (l/) alebo v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady (m/).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o nevyhovení oprávnenému prostriedku navrhovateľov a o potvrdení rozhodnutia odporcu č. H 2012/00309-006-R/1327-BE1-A50 zo dňa 2.2.2012, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľov a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal námietkami navrhovateľov a pokiaľ dospel k záveru, že preskúmané správne rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a dôvody oprávneného prostriedku neboli relevantné, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil, keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav veci v správnom konaní považoval postup odporcu, ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 ods. 2 OSP.

Odvolací súd v súvislosti s jedinou odvolacou námietkou navrhovateľov (ktorú však navrhovatelia po prvýkrát vzniesli až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu), že v konaní nebolo preukázané zloženie vyvlastňovacích náhrad za vyvlastnenie častí pozemkov PKN parc.č. XXXX a XXXX do depozitov štátneho notárstva, ľudového súdu či sporiteľne v Považskej Bystrici a teda že prechod nehnuteľností na štát mal odporca posúdiť v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 písm. m/ zákona, poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odporcu i na jeho vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľov a predovšetkým na záznam zo dňa 17.1.2012 nachádzajúci sa v administratívnom spise odporcu, z ktorých bezpochybné vyplýva skutočnosť, že náhrada za pozemky pôvodnej vlastníčky priznaná bola, no bola zložená do depozitu, čím si príslušné orgány v zmysle vyvlastňovacích rozhodnutí splnili svoju povinnosť. Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemku podľa § 3 ods. 1 písm. m/ zákona je splnenie dvoch zákonných podmienok a to, že žiadaný pozemok bol vyvlastnený v dobe určenej reštitučným zákonom v § 2 ods. 1 (od 25.2.1948 do 1.1.1990) a za vyvlastnený pozemok nebola poskytnutá náhrada tomu, komu bol pozemok vyvlastnený. Bolo právom pôvodnej vlastníčky rozhodnúť sa náhradu za pozemky prijať (vyzdvihnúť z depozitu) alebo neprijať, avšak v prípade, že riadne priznanú náhradu určenú v zmysle platných cenových predpisov pôvodná vlastníčka neprijala, nemožno na základe tohto jej aktu usudzovať o vyvlastnení pozemkov bez náhrady. Preto aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že za uvedené pozemky bola pôvodnej vlastníčke pri ich vyvlastnení poskytnutá náhrada a teda nemožno konštatovať naplnenie reštitučného titulu v zmysle § 3 ods. 1 písm. m/ zákona, ako sa toho navrhovateľa v odvolaní domáhali. Z týchto dôvodov nemohol odporca priznať navrhovateľom vlastnícke právo, resp. právo na náhradu za prislúchajúci podiel vyvlastnených pozemkov.

Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že v zmysle § 1 zákona nemožno opätovne rozhodovať o reštitučných nárokoch k pozemkom, o ktorých bolo rozhodované podľa skoršieho zákona č. 229/1991 Zb. Pokiaľ sa navrhovatelia nestotožnili s názorom právneho predchodcu odporcov vysloveným v rozhodnutiach vydaných podľa skoršieho zákona, nič im nebránilo v tom, aby sa domáhali nápravy na príslušnom krajskom súde cestou riadne a včas podaného oprávneného prostriedku smerujúceho proti týmto skorším rozhodnutiam. Nemôžu sa však domáhať ich preskúmania v tomto konaní, pretože predmetom súdneho prieskumu v predmetnom konaní je len rozhodnutie č. H 2012/00309-006-R/1327-BE1-A50 zo dňa 2.2.2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP, keď navrhovateľom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo neboli v tomto konaní úspešní. Odporcovi zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.